

Forum for natur og friluftsliv Buskerud

Et samarbeidsforum mellom 11 natur- og friluftslivsorganisasjoner i Buskerud. Formålet er å styrke organisasjonenes arbeid med å ivareta natur- og friluftslivsinteressene i aktuelle saker.

Drammen kommune
kommunepost@drammen.kommune.no

11.05.2016

Høringsbrev vedrørende oppstart av planarbeid og offentlig ettersyn av planprogram for Holmen, Drammen kommune.

Forum for Natur og Friluftsliv Buskerud (FNF-B) viser til sak «113/602 MFL. Holmen – områderegulering med konsekvensutredning», og vil på vegne av våre medlemsorganisasjoner, og i samarbeid med Drammens Sportfiskere's Vannmiljøutvalg, komme med et høringssvar i saken.

Naturverdier

Drammensvassdragets nedre del har gjennom lengre tid vært under et sterkt utbyggingspress, og har gjennomgått store forandringer med store konsekvenser for både natur og friluftslivsverdier. Planene om å utvide arealet av Holmen og forflyttelse av havnevirksomhet fra Brakerøya til Holmen, vil øke presset på de nevnte verdiene. Det er et stor behov for konsekvensutredning opp mot de miljøretslige prinsippene i Naturmangfoldsloven (§§8-12), med særlig vekt på hvordan planene vil påvirke de både regionalt og nasjonalt viktige naturverdiene tilknyttet Drammensvassdragets nedre del. Utløpsområdet rundt Holmen er vist som naturtype med høyeste verdi i Naturbasen, og det er et rikt biologisk mangfold knyttet til dette vannområdet med tilstedeværelse av flere rødlistede arter av både fugl, fisk og ferskvannplanter. Dette synliggjør også Rådmannen i sin vurdering av saken.

De planlagte utfyllingene i sjøen vil legge beslag på truede naturtyper og vil være med på å endre de lokale strømningsforholdene og den lokale saliniteten i vassdraget. Ut i fra de opplysningene som foreligger i saken, ser det ut til at det vektlegges for lite på Naturmangfoldslovens føre-var prinsipp (§ 9) i planlegningen i og med at fremtidig havstigning og økt flomfare i området kan gi uante konsekvenser for både naturverdier og infrastruktur både på og i området for Holmen. Videre utvidelse av Holmen vil føre til redusert evne til naturlig flomvannshåndtering da strømmingstversnittet allerede er for lite i Drammensvassdragets nedre del, noe som i verste fall kan føre til store flomskader ved en storflom med samme omfang som i 1987. Dette synliggjør også NVE i Rådmannen sin vurdering av saken.

Før videre fremgang i planprosessen er det nødt til å foreligge god dokumentasjon på kartlegging av naturmangfoldet i tråd med Miljødirektoratets veiledere, hvor det foreligger forslag til konkrete avbøtende tiltak som kan redusere de skadelige virkningene en utvidelse av Holmen vil ha på den stede naturen i området. Særlig viktig er det å lage erstatningsområder for tapte gyte-, og oppvekstsområder for den lokale fjordtorsken, samt tapet av store blåskjellbanker (og tilhørende økosystemtjenester som rensing av miljøgifter og partikkelforurensning) og gruntvannsområder som vil bli dekket av utfyllinger. Det må også foreligge en konsekvensutredning for hvordan planene vil påvirke vandringsrutene for de lokale fiskestammene, og avbøtende tiltak som sikrer at disse vandringsrutene fortsatt vil beholde sin økosystemfunksjon og sikre gode vandringsforhold for fremtiden.

Tilstedeværelsen av truede arter som er på Rødlista (2015) tilsier også at alternative områder bør settes av som egnet habitat for disse, slik at det rike biologiske mangfoldet, som er av nasjonal betydning, ikke går tap under utvidelsen av Holmen. Nye gruntvannsområder, gyte- og oppvekstområder for torsk (og andre fiskearter) bør settes av på egnede områder, og innarbeides i den videre planleggingen slik at det blir laget gode nye habitat som står klare før utfyllingen av Holmen starter opp. Opparbeidelse av en kantvegetasjon med lokalt artsmangfold vil også bidra med flomdempende og erosjonsdempende effekter, samtidig som det vil være egnet habitat for biologisk mangfold. Her er det også viktig å bruke masser/jord som er fri for svartelistede arter som kan kolonisere området og spre seg, og være med på å forringe området stedege biologiske mangfold.

Området i og rundt Holmen bærer preg av utstrakt havnevirksomhet gjennom lang tid, og grunnen i området er sterkt forurensed av flere skadelige miljøgifter. Det er derfor viktig med en god konsekvensutredning for hvordan man skal behandle forurensete masser, og en aktiv bekjempning og gode avbøtende tiltak for at disse miljøgiftene ikke frigis i vassdragets økosystemer. Forflytting av nye masser fra land og ut i sjøen må gjøres skånsomt, og på en måte som gjør at eksisterende forurensete masser ikke virvles opp eller forflyttes slik at de eksisterende forurensete massene kan tildekkes uten en negativ påvirkning på lokalmiljøet. Særlig viktig er det å ta med forhistorien til dagen situasjon, der senkningen av Svelvikterskelen ble gjennomført uten en tilstrekkelig konsekvensutredning og tilsvarende negative effekter på fjordens økosystemer.

Grunnet områdets geologi er området sterkt utsatt for grunnbrudd og ras av masser, hovedsakelig leiere, noe som det må konsekvensutredes for før planene om videre utfyllinger gjennomføres. Eventuelle ras eller grunnbrudd vil få store konsekvenser for lokalbefolkningen og områdets nåværende infrastruktur. Årsaken til et eventuelt grunnbrudd, hvor store leirmasser i undergrunnen sklir ut, er en vektmessig overskridelse av grunnens tåleevne. Denne vekten er for det meste tilførsel av steinmasser i forbindelse med diverse tidligere utbygginger, og kommende utfyllinger under planlegging.

Friluftslivsverdier

Nedre deler av Drammensvassdraget er nærfriluftslivsområde for store befolkningsgrupper, og tilrettelegging for friluftslivsområder og en videreføring av elveparken bør være med i den videre utviklingen av Holmen. Nærfriluftslivet er et lavterskeltilbud som bidrar til økt livskvalitet og god helse for beboerne, og slike aktiviteter som bør tilrettelegges på Holmen er spaserturer, badeplasser og fiskeplasser. Her er det også viktig å få til en god tilknytning mellom eksisterende friluftsområder og innleggingen av ny på Holmen. Presset på områdets nærfriluftslivsområder er stort, og en utvidelse av Holmen kan bidra til at nærfriluftslivet får nye områder som kan benyttes av store befolkningsgrupper både lokalt og regionalt. Ved anleggelse av grøntområder/friområder på Holmen bør det benyttes stedege arter og se dette som en mulig kombinasjon med biotoptiltak for biologisk mangfold.

Konklusjon

Forum for Natur og Friluftsliv ser det som særdeles viktig at planarbeidet for Holmen konsekvensutredes opp mot de miljørettslige prinsippene i Naturmangfoldsloven (§§8-12), med særlig vekt på hvordan planene vil påvirke de både regionalt og nasjonalt viktige naturverdiene tilknyttet Drammensvassdragets nedre del. Habitatødeleggelse som følge av utvidelsen av Holmen bør så langt som mulig unngås, og alternative områder bør settes av og opparbeides til egnede habitater for sårbart og truet biologisk mangfold før utfyllingsarbeidet starter opp. Nedre deler av Drammensfjorden er et av Norges siste store elvedeltaer som fortsatt har tilhørende biologisk mangfold og økosystemtjenester relativt intakt, og områdets naturverdier er av stor regional og nasjonal betydning. Området er også et høyt verdsatt nærfriluftslivsområde for både lokale beboere og turister, og FNF Buskerud ser det som svært viktig at disse verdiene også hensynsees i den videre planprosessen.

Kilder

Artsdatabanken. 2006. Artsdatabankens faktaark. ISSN 1504-9140 nr. 86: 1-3.

Miljødirektoratet. 2015. Friluftsliv der folk bor. M-307: 1-44. Miljødirektoratets Nærmiljøsatsning.

Miljødirektoratet. 2015. Naturindeks for Norge. Rapport: M-441 | 2015.

<http://artskart.artsdatabanken.no/>

Forum for Natur og Friluftsliv(FNF) Buskerud

Thomas André T. Sveri
Koordinator

Drammens Sportsfiskere, Vannmiljøutvalget

Hans Støvern
Leder

Forum For Natur og Friluftsliv Buskerud

Nedre Storgate 10, 3015 Drammen

Post: c/o DNT Drammen og Omegn, Postboks 305, Bragernes 3001 Drammen

Telefon: 97722812 E-post: buskerud@fnf-nett.no

www.fnf-nett.no/buskerud

Følgende 11 organisasjoner er tilsuttet FNF Buskerud:

DNT Drammen og Omegn, DNT Ringerike, Kongsberg og Omegns Turistforening, Naturvernforbundet i Buskerud, Norges Jeger- og Fiskerforbund Buskerud, Nedre Buskerud krets av Norges speiderforbund, Oslofjordens friluftsråd, Buskerud orienteringskrets, NOF avd. Buskerud, Buskerud Botanisk forening, Drammen klatreklubb.